Lietas arhīva Nr. A42-01737-20/36
ECLI:LV:ADRJJTN:2020:1013.A420173720.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā 2020.gada 13.oktobrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Sanita Ozola,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc pieteicējas SIA "MANTA" pieteikuma par Jēkabpils novada domes Iepirkuma komisijas 2020.gada 25.marta lēmuma (sēdes protokols Nr.2020/7/3 1.§) atzīšanu par prettiesisku, nemantiskā kaitējuma un mantiskā zaudējuma atlīdzinājuma noteikšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Jēkabpils novada dome (turpmāk – pasūtītāja vai pašvaldība) saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 9.pantu rīkoja iepirkumu "Dārza traktoru-zāles pļāvēju piegāde Jēkabpils novada pašvaldības vajadzībām", identifikācijas Nr.JNP/2020/7, (turpmāk – iepirkums).

Pieteicēja piedalījās pasūtītājas rīkotajā iepirkumā.

Ar pasūtītājas Iepirkuma komisijas (turpmāk – iepirkuma komisija) 2020.gada 25.marta lēmumu (sēdes protokols Nr.2020/7/3 1.§; turpmāk – iepirkuma lēmums) cita starp pieteicējas piedāvājums atzīts par saimnieciski neizdevīgu, un pieteicēja netika atzīta par iepirkuma uzvarētāju; par uzvarētāju atzīta SIA "Pakavs".

Lēmumā norādīts, ka iepirkumā tika iesniegti trīs pretendentu piedāvājumi. Pieteicējas piedāvājuma cena 13 717,34 *euro*, SIA "Pakavs" piedāvājuma cena 8278 *euro* un SIA "Sedumi" piedāvājuma cena 12 000 *euro*.

Iepirkuma komisija atzina, ka visi pretendenti un to piedāvājumi atbilst iepirkuma nolikuma prasībām, un saskaņā ar iepirkuma nolikuma 5.1.punktu no visiem kvalifikācijas un tehniskajām prasībām atbilstošiem piedāvājumiem izvēlējās saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, ņemot vērā finanšu piedāvājumā norādīto kopējo cenu bez pievienotās vērtības nodokļa.

Iepirkuma komisija konstatēja, ka par pretendentu, kuram būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības, ir atzīstama SIA "Pakavs", jo tās piedāvājums atbilst iepirkuma nolikuma prasībām un vērtēšanas kritērijam – saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums, izmantojot tikai cenu.

[2] Pieteicēja Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu par iepirkuma lēmuma atzīšanu par prettiesisku, pieteikumā un tā papildinājumā norādot turpmāk minētos argumentus.

[2.1] Pieteicējai pēc iepirkuma lēmuma pieņemšanas netika sniegta informācija, kāda ražotāja dārza traktoru-zāles pļāvēju (turpmāk – traktors) un kādus modeļus iepirkumā piedāvāja SIA "Pakavs", lai pieteicēja pārliecinātos par to, vai SIA "Pakavs" iesniegtais piedāvājums atbilst iepirkuma nolikuma (tehniskās specifikācijas) prasībām un pārliecinātos par iepirkuma norises tiesiskumu.

Pieteicējai uz pieteikuma iesniegšanas brīdi nav argumentētu iebildumu par iepirkuma lēmuma prettiesiskumu, bet pieteicēja, tikai balstoties uz savu profesionālo pieredzi, uzskata, ka par iepirkumā piedāvāto cenu nav iespējams piedāvāt traktorus, kuriem jāatbilst iepirkumā izvirzītajām tehniskajām prasībām, kā arī vai piedāvājums ir nepamatoti lēts.

Pieteicēja šādu iepirkumu komisijas rīcību, nesniedzot informāciju par iepirkuma uzvarētāja piedāvāto preču atbilstību iepirkuma nolikumam, lūdz konstatēt kā procesuālu pārkāpumu, kas aizskar pieteicējas tiesiskās intereses, un lūdz noteikt atlīdzinājumu – mantiskos zaudējumus, kas radušies saistībā ar zvērināta advokāta sniegto juridisko palīdzību.

[2.2] Pieteicēja, iepazīstoties ar pasūtītāja tiesā iesniegtajiem dokumentiem, tostarp uzvarētāja piedāvājumā norādīto traktoru tehniskajiem raksturlielumiem, un salīdzinot to ar interneta tīmekļvietnē (ražotāja mājaslapā) atrodamo informāciju, norāda, ka iepirkumu komisijai uzvarētāja piedāvājums bija jānoraida kā tehniskajām specifikācijām neatbilstošs, jo bija jākonstatē būtiskas neatbilstības.

[2.3] Pieteicēja uzskata, ja iepirkums noritētu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, iepirkuma komisijai būtu jānoraida SIA "Pakavs" piedāvājums kā neatbilstošs tehniskajai specifikācijai un tad pieteicēja iegūtu tiesības slēgt iepirkuma līgumu par divu traktoru piegādi par kopējo summu 13 717,34 *euro* (neiekļaujot pievienotās vērtības nodokli). Minētais ir pamats pieteicējai prasīt zaudējumu atlīdzināšanu neiegūtās peļņas veidā.

Pieteicēja ir norādījusi zaudējumu apmēra aprēķinu: vairumtirdzniecības cena par vienu traktoru ir 5726,70 *euro* bez pievienotās vērtības nodokļa (divi – 11 453,40 *euro*); pieteicējas ienākumi (bruto peļņa) no iepirkuma līguma noslēgšanas būtu 2263,94 *euro*. Aprēķinot izmaksas par ceļa izdevumiem ar savu transportu, tie būtu 67,63 *euro*. Tādējādi pieteicējas tīrā peļņa būtu 2196,31 *euro*. Pieteicēja, balstoties uz ilgstošo pieredzi, komercdarbības risku (neparedzēti izdevumi) novērtē 10 % apmērā no iespējamās peļņas, tas ir, 219,63 *euro*. Līdz ar to kopējie zaudējumi no iespējamā līguma ar pasūtītāju ir 1976,68 *euro*.

[2.4] Pieteicējai ar prettiesisko lēmumu un atteikumu sniegt informāciju ir aizskartas arī nemantiskās un citas ar likumu aizsargātās intereses, ko pieteicēja novērtē 1000 *euro* apmērā.

Par pieteikuma papildinājuma sagatavošanu pieteicējai radušies papildu zaudējumi par zvērināta advokāta sniegto juridisko palīdzību – 26 *euro*.

Līdz ar to pieteicēja lūdz atlīdzināt zaudējumus (neiegūto peļņu) 1976,68 *euro*, atlīdzināt nemantisko kaitējumu 1000 *euro* un izdevumus par advokāta atlīdzību 226 *euro*.

[3] Pašvaldība rakstveida paskaidrojumā par pieteikumu norāda, ka tas ir nepamatots un noraidāms, pamatojoties uz iepirkuma lēmumā ietverto pamatojumu. Iepirkuma komisija atbilstoši Publisko iepirkumu 9.pantā trīspadsmitajā un četrpadsmitajā daļā noteiktajai kārtībai sniedza pieteicējai

attiecīgu informāciju. Iepirkumu komisijai nebija jāatklāj informācija, kuru tai kā konfidenciālu nodevuši citi pretendenti, iepirkumā iesniedzot savu tehnisko un finanšu piedāvājumu.

Iepirkuma priekšmeta un pretendentu kvalifikācijas prasību noteikšana, ciktāl tas nepamatoti neierobežo konkurenci, ir vienīgi pasūtītāja izvēles brīvība. Iepirkuma līgums tika pieņemts, pamatojoties uz normatīvajiem aktiem, kas noteic rīcību ar pašvaldībai pieejamiem finanšu līdzekļiem un pašvaldības apstiprinātajiem noteikumiem, kā tiek veikti Publisko iepirkumu likumā nereglamentētie iepirkumi, kā arī ņemot vērā iepirkuma priekšmeta pielietošanu, lietderīgumu, funkcionalitāti, piemērotību konkrētiem darba apstākļiem un savietojamību ar pašvaldības rīcībā esošajām iekārtām. Pašvaldībai nav tiesību ignorēt, neievērot vai pārkāpt minētos normatīvos aktus, lai apmierinātu cita pretendenta, kurš nav ieguvis līguma slēgšanas tiesības, vēlmes iegūt informāciju, kuru pašvaldība noteiktā laika periodā nav tiesīga izsniegt, un vēlmi kontrolēt pašvaldības iepirkuma komisijas darbu.

Pašvaldība nepiekrīt pieteicējas izteikumam par procesuālā pārkāpuma konstatēšanu. Pašvaldība ir sniegusi rakstisku informāciju, ar kuru ir informējusi gan pieteicēju, gan zvērinātu advokātu, kāpēc konkrētā laika periodā (iepirkuma procesam noritot), nevar izsniegt pieteicējai pieprasīto informāciju. Pašvaldība ar sniegto skaidrojumu nav aizskārusi pieteicējas tiesiskās intereses. Iepirkuma procesam izbeidzoties, līgumsaistību pilnīga izpilde no līgumslēdzēju pusēm, pašvaldība izsniedza informāciju pieteicējai un zvērinātam advokātam, kāda ražotāja traktorus un kādus modeļus piedāvāja iepirkuma uzvarētāja SIA "Pakavs".

Iepirkuma ietvaros noslēgtais līgums ir publiskots, ievietojot to pircēja profilā Elektronisko iepirkumu sistēmā e-konkursu apakšsistēmā pie attiecīgā iepirkuma. Līdz ar to nav pamatots pieteicējas apgalvojums, ka pašvaldība nav ievērojusi Publisko iepirkumu likumu un Informācijas atklātuma likumu, un nav publiskojusi iepirkuma ietvaros noslēgto līgumu. Pieteicējas pieprasītā informācija par cita pretendenta tehnisko piedāvājumu nav vispārpieejama informācija līdz iepirkuma procesa pilnīgai izpildei.

Pašvaldība pieteicējas prasījumu par atlīdzinājumu par juridiskās palīdzības izdevumu segšanu neatzīst un uzskata to par nepamatotu un noraidāmu, jo pieteicēja nav konkretizējusi par ko ir bijušas juridiskās konsultācijas, kā arī nav konstatējams tiesisks pamats norādītā mantiskā zaudējuma atlīdzināšanai (iepirkuma līgums ir pieņemts tiesiski un iepirkuma komisijas darbībās nav procesuālā pārkāpuma konstatēšanas faktu).

Pašvaldība uzskata par nepamatotu un noraidāmu prasījumu par nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu un papildu zaudējumu atlīdzinājumu. Iepirkums ir veikts korekti, par uzvarētāju atzīstot saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu, kas atbilst iepirkuma nolikuma prasībām. Pasūtītāja norāda, ka iepirkumā minētie traktori netika paredzēti lielas teritorijas pļaušanai, kuru uzturēšanai būtu nepieciešama profesionāla tehnika, kā to, balstoties tikai uz sev zināmiem pieņēmumiem, norāda pieteicēja.

Turklāt pieteicējas piedāvātā līgumcena ir trešā visdārgākā līgumcena no iepirkumā piedāvātajām līgumcenām, otra visdārgākā piedāvātā līgumcena ir iesniegta no SIA "Sedumi". Līdz ar to pieteicēja iepirkumu procedūras paredzamās norises gaitā netiktu atzīta par uzvarētāju un tai netiktu piešķirtas līguma slēgšanas tiesības.

Motīvu daļa

[4] Lietā ir strīds, vai iepirkumu komisija pamatoti iepirkumā par uzvarētāju atzina SIA "Pakavs", nekonstatējot tā piedāvājuma neatbilstību iepirkuma nolikuma tehniskajām specifikācijām.

[5] Konkrētais iepirkums tika organizēts saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 9.pantā noteikto kārtību – iepirkumi, kuriem nepiemēro šajā likumā noteiktās iepirkuma procedūras, bet noteic šajā pantā veicamā iepirkuma norises kārtību: iepirkuma nolikuma sagatavošanu; iepirkuma izsludināšanas kārtību; iesniegto piedāvājumu izvērtēšanas, pretendentu atlases un izvēles kārtību; pretendentu izslēgšanas gadījumus; lēmuma par uzvarētāja atzīšanu un noraidīto pretendentu pieņemšanas un tā paziņošanas kārtību.

Publisko iepirkumu likuma 9.panta ceturtā daļa paredz iepirkumu komisijai sagatavot iepirkuma nolikumu, kurā cita starp jāietver pamatotas un objektīvas prasības attiecībā uz iepirkuma priekšmetu, ņemot vērā šā likuma 20., 21. un 22. pantu un nodrošinot, ka minētās prasības nerada nepamatotus konkurences ierobežojumus.

Konkrētajā gadījumā iepirkuma komisija iepirkuma nolikumā (*lietas 99.-118.lapa*) bija ietvērusi konkrētas piedāvājuma noformēšanas un kvalifikācijas prasības un prasības iesniedzamajiem dokumentiem, pēc kādām tā pārbaudīs (vērtēs) piedāvājumus un izvēlēsies pretendentu iepirkuma līguma slēgšanai.

Viens no iepirkuma nolikumā noteiktajiem iesniedzamajiem dokumentiem ir aizpildīta nolikumam pievienotā tehniskās specifikācijas veidlapa, kurā jānorāda piedāvātā iepirkuma priekšmeta tehniskos rādītājus (nolikuma 3.2.punkts).

Saskaņā ar iepirkuma nolikuma 4.4.2.apakšpunktu iepirkuma komisija tehniskā piedāvājuma atbilstības pārbaudi veic, izvērtējot tehniskā piedāvājuma atbilstību nolikumā noteiktajām tehniskās specifikācijas prasībām. Savukārt atbilstoši iepirkuma nolikuma 5.1.punktam piedāvājuma izvēles kritērijs ir saimnieciski visizdevīgākais kritērijs, izmantojot zemāko piedāvāto līgumcenu ar nosacījumu, ja pretendents atbilst atlases prasībām un piedāvājums nav nepamatoti lēts.

[6] Pieteicēja pieteikuma papildinājumā par iepirkuma komisijas darbību, pieņemot lēmumu par uzvarētāja atzīšanu iepirkumā, norāda uz SIA "Pakavs" piedāvātā traktora tehniskajā piedāvājumā ietvertajiem parametriem (dzinēja jauda, degvielas tvertnes tilpums, ātrums uz priekšu, aizmugurējo riteņu izmērs, garums), kas neatbilst tehniskās specifikācijas prasībām un ražotāja tīmekļvietnē redzamajai informācijai par traktora tehniskajiem raksturlielumiem. Pieteicēja šos apstākļus saista ar to, ka SIA "Pakavs" piedāvājums neatbilst tehniskās specifikācijas prasībām un šādas atkāpes iepirkuma komisijai bija jāvērtē, vai tas ietekmēja piegādājamās preces cenu.

No iepirkuma komisijas 2020.gada 25.marta sēdes protokola (*lietas 12.-14.lapa*) konstatējams, ka iepirkuma komisija pārbaudīja visu pretendentu iesniegto dokumentu atbilstību iepirkuma nolikuma prasībām un konstatēja arī tehnisko piedāvājumu atbilstību tehniskās specifikācijas prasībām.

Tiesa konstatē, ka iepirkuma nolikuma 1.pielikumā "Tehniskās specifikācijas" pasūtītājs attiecīgi bija izvirzījis šādas prasības: traktora dzinēja jauda – ne mazāka kā 22 ZS; degvielas tvertnes tilpums – ne mazāka kā 18 litri; ātrums uz priekšu – ne mazāk kā 14,40 km/h; aizmugurējo riteņu izmērs – ne mazāk kā 22x11-10; garums – ne vairāk kā 197 cm (*lietas 108.lapa*).

Pārbaudot SIA "Pakavs" tehnisko piedāvājumu, tiesa konstatē, ka SIA "Pakavs" piedāvātā traktora parametri attiecīgi ir šādi: dzinēja jauda – 24 ZS; degvielas tvertnes tilpums – 13,2 litri; ātrums uz priekšu – 15 km/h; aizmugurējo riteņu izmērs – 20x12-10; garums – 175 cm (*lietas 76.lapa*).

No minētā tiesai jāpārbauda, vai iepirkuma komisija ir pareizi novērtējusi SIA "Pakavs" iesniegto piedāvājumu un pamatoti atzinusi, ka SIA "Pakavs" ir apliecinājusi spēju piegādāt iepirkuma nolikumā paredzēto preci.

[7] Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 9.panta ceturtās daļas 1.punktam kopsakarā ar 20.panta ceturto daļu tehniskajās specifikācijās ir izvirzītas prasības piegādājamajai precei, kas ietver tehniskos aprakstus un pasūtītāja prasības attiecībā uz preces kvalitāti, konstrukcijas prasībām, izmēriem

u. tml. Tātad ar tehniskajām specifikācijām pasūtītājs nosaka prasību līmeni, kādam jāatbilst precei.

Iepirkuma nolikumā ir ietvertas tehniskās specifikācijas (1.pielikums), kas ietver konkrētu tehnisko aprakstu un prasību līmeni, kādam bija jāatbilst piedāvātajam traktoram, un nolikumā noteikts, ka pretendentiem savā tehniskajā piedāvājumā jānorāda piedāvātā traktora tehniskie rādītāji, kas atbilst tehniskās specifikācijas prasībām (nolikuma 3.2.punkts).

Atbilstoši iepirkuma nolikuma 4.4.4.apakšpunktam viens no priekšnoteikumiem piedāvājuma vērtēšanā un pretendenta izslēgšanā no turpmākās dalības iepirkumā ir tas, ka pretendenta tehniskais piedāvājums neatbilst tehniskās specifikācijas prasībām.

Tātad, ievērojot iepriekš minēto, iepirkuma komisijai iepirkuma procedūras norises laikā cita starp ir nepieciešams veikt piedāvājumu atbilstības pārbaudi, kurā jāizvērtē pretendentu tehnisko piedāvājumu atbilstību nolikumā norādītajām tehniskās specifikācijas prasībām, un gadījumā, ja komisija konstatē, ka pretendenta tehniskais piedāvājums neatbilst tehniskās specifikācijas prasībām, attiecīgais piedāvājums ir noraidāms un turpmāk nav izskatāms. Secīgi, ar šādu pretendentu arī nevar tikt noslēgts iepirkuma līgums.

[8] Izskatāmajā gadījumā iepirkuma komisija atzina uzvarētāja tehnisko piedāvājumu par atbilstošu iepirkuma nolikuma tehniskās specifikācijas prasībām, pēc būtības nevērtējot uzvarētāja iesniegtajā tehniskajā piedāvājumā ietverto informāciju. Proti, iepirkumu komisijas sēdes protokolā, sniedzot vērtējumu pretendentu, tostarp SIA "Pakavs", tehnisko piedāvājumu atbilstībai iepirkuma nolikuma un tehniskās specifikācijas prasībām, nav atspoguļoti apsvērumi, kas pamatotu tās secinājumu par to, ka uzvarētāja piedāvājums atbilda tām tehniskās specifikācijas prasībām, kas atšķiras no tehniskajā piedāvājumā norādītā, piemēram, par degvielas tvertnes tilpumu un aizmugurējo riteņu izmēru.

Ņemot vērā, ka izskatāmajā lietā pieteicēja apšaubīja uzvarētāja piedāvājuma atbilstību paša pasūtītāja izvirzītajām tehniskās specifikācijas prasībām, arī pasūtītajai (pašvaldībai) bija jānorāda par katra uzvarētāja piedāvājuma attiecīgā parametra atbilstību nolikuma prasībām, sniedzot atbilstošu argumentāciju, kāpēc pieteicējas iebildumi nav pamatoti un ka konkrētā tehniskās specifikācijas prasība ir izpildīta.

Turpretim pašvaldība rakstveida paskaidrojumos tiesai norāda, ka pasūtītājs ir tiesīgs noteikt prasības attiecībā uz piegādājamo preci, ka tas labāk zina, kādas piegādes tam ir vajadzīgas, bet piegādātajiem ir jārēķinās ar izvirzītajām prasībām. Norādīts, ka SIA "Pakavs" piedāvājums atbilda tehniskajai specifikācijai *kopumā*, bet pieteicēja vēlas tikai gūt komerciālu labumu. Pasūtītajai traktori bija nepieciešami divu pagastu pārvalžu vajadzībām, kuros neietilpst liela izmēri parki, skvēri, lielas teritorijas pļaušanai, kuru uzturēšanai būtu nepieciešama profesionāla tehnika.

Tiesa šādai pašvaldības pozīcijai nepiekrīt, norādot turpmāko.

[9] Tehniskās specifikācijas sadaļā "Degvielas tvertnes tilpums" ir norādīta prasība – ne mazāka kā 18 litri, sadaļā "Aizmugurējo riteņu izmērs" – ne mazāk kā 22x11-10. Savukārt uzvarētāja piedāvājumā ir izteikta gatavība piegādāt traktoru ar degvielas tvertnes tilpumu 13,2 litri un aizmugurējo riteņu izmēru – 20x12-10.

Līdz ar to secināms, ka SIA "Pakavs" piedāvājums šajos parametros neatbilst tehniskās specifikācijas prasībām, proti, traktora ar degvielas tvertnes tilpumu 18 litri vietā pasūtītājam tika piedāvāti traktori ar 13,2 litru degvielas tvertni; attiecīgi arī ar mazāku aizmugurējo riteņu izmēru. Tādējādi bija iestājies no tiesību normām un iepirkuma nolikuma izrietošais priekšnoteikums SIA "Pakavs" izslēgšanai no turpmākās dalības iepirkumā.

[10] Senāts, interpretējot Publisko iepirkumu likuma mērķus un iepirkuma nolikuma tiesisko dabu, ir atzinis, ka visām prasībām, kurām jāatbilst piedāvājumam, un piedāvājumu vērtēšanas kārtībai ir jābūt paredzētai iepirkuma procedūras dokumentācijā. Piedāvājuma neatbilstība ir pamats piedāvājuma tālākai nevērtēšanai. Lai arī neatbilstība starp pasūtītāja prasībām un piedāvājumu šķietami ir neliela, tam nevar piešķirt kādu nozīmi apsverot, vai pretendents ir vai nav izslēdzams no turpmākas dalības iepirkumā. Pretējā gadījumā tiktu pārkāpts vienlīdzības un taisnīgas attieksmes princips. Ja arī citi pretendenti būtu zinājuši, ka var tikt piedāvātas no tehniskās specifikācijas nedaudz atšķirīgas preces (proti, ja šāda iespēja būtu paredzēta iepirkuma procedūras dokumentācijā), to piedāvājums, iespējams, būtu citādāks un tas savukārt varētu ietekmēt iepirkuma procedūras rezultātu (*Senāta 2013.gada 18.septembra sprieduma lietā SKA-772/2013 (A420377912) 6.punkts*).

Kā jau tiesa konstatēja iepriekš, iepirkuma komisija 2020.gada 25.marta sēdē vērtēja pretendentu iesniegtos piedāvājumus, bet nekonstatēja SIA "Pakavs" tehniskā piedāvājuma neatbilstību tehniskās specifikācijas prasībām strīdus parametros. Pašvaldība, sniedzot tiesai rakstveida paskaidrojumus, vispār neargumentē uzvarētāja iesniegtā tehniskā piedāvājuma (atšķirīgajos parametros) atbilstību iepirkuma nolikuma prasībām un tehniskās specifikācijas prasībām, vien norāda, ka tai ir tiesības izvēlēties, kāda prece tai ir nepieciešama.

Tiesa, pamatojoties uz iepriekš norādīto Publisko iepirkumu likuma tiesību normu un iepirkuma nolikuma prasību interpretāciju, šādu pašvaldības pozīciju neatzīst par pareizu. Ne iepirkumu komisijai, ne pasūtītājam, ja tas reiz ir izvirzījis konkrētas prasības piegādājamai precei, nebija novērtējuma brīvības vai rīcības brīvības, kuru ietvaros piedāvājuma neatbilstību varētu atzīt par nebūtisku vai nenozīmīgu. Nav vēlama tāda tendence, ka iepirkuma komisija pasūtītāja vietā klasificētu iepirkuma nolikuma prasību pārkāpumus nozīmīgos un nenozīmīgos jeb tādos, kuros ievērojamas tiesību normu un nolikuma prasības, un tādos, kuros tās var arī neievērot.

Savukārt, kā pamatoti norāda pieteicēja, iepirkuma komisijai nekonstatējot ar iepirkuma lēmumu atzītā uzvarētāja piedāvātās preces neatbilstību tehniskās specifikācijas prasībām, netiek sasniegts Publisko iepirkumu likuma mērķis – vienlīdzīgas un taisnīgas attieksmes principa nodrošināšana konkrētajās tiesiskajās attiecībās.

Nav būtiski, vai pasūtītājs uzvarētāja piegādāto traktoru var izmantot tam paredzētājam mērķim (nelielu parku, skvēru vai teritoriju pļaušanai Dunavas un Leimaņu pagastā), bet būtiski ir tas, ka ikvienam iepirkuma pretendentam bija tiesības paļauties, ka no iepirkuma turpmākas dalības tiks izslēgti tehniskajai specifikācijai neatbilstoši konkurentu piedāvājumi, vai jārēķinās, ka uz minētā pamata var tikt izslēgts arī viņa paša neatbilstošais piedāvājums.

[11] Līdz ar to tiesa secina, ka pieteicējas argumenti par iepirkuma uzvarētājas SIA "Pakavs" piegādājamās preces faktisko neatbilstību tehniskās specifikācijas prasībām ir pamatoti, tādēļ iepirkuma lēmums ir atzīstams par prettiesisku.

[12] Tiesai nerodas šaubas, ka SIA "Pakavs" bija iesniegusi attiecīgos dokumentus, kādi minēti iepirkuma nolikumā. Pasūtītāja ziņā ir izvēlēties to, kādus dokumentus no pretendentiem konkrētajā iepirkumā pieprasīt, lai pārliecinātos par pretendentu iespējām pārdot pasūtītājam nepieciešamās preces un apliecināt pretendenta tehniskās un profesionālās spējas iepirkuma līguma izpildē. Iepirkuma nolikuma 3.sadaļā noteikti iesniedzamo dokumentu veidi, kurus izskata iepirkumu komisija. Iepirkuma nolikumā tiešā tekstā netika izvirzīta prasība iesniegt piedāvāto traktoru ražotāja izsniegtu rokasgrāmatu vai līdzvērtīgu dokumentu, kas apliecinātu pretendenta iespējas piegādāt traktorus ar tieši tādiem tehniskajiem parametriem, kādi paredzēti iepirkuma nolikumā.

Tādējādi atstājami bez ievērības pieteicējas pieteikuma papildinājumā norādītie argumenti par SIA "Pakavs" piedāvātā traktora parametru neatbilstību iepirkuma nolikuma prasībām, izmantojot interneta tīmekļvietnē atrodamo informāciju par šāda traktora ražotāja sniegtajiem raksturlielumiem.

[13] Par pieteikumā ietverto prasījumu par procesuālā pārkāpuma konstatēšanu, iepirkuma komisijai nesniedzot informāciju par iepirkuma uzvarētājas SIA "Pakavs" piedāvājumu, konstatējams turpmākais.

[14] Attiecībā uz informācijas saņemšanu no lietas materiāliem Senāts ir atzinis, ka šādā gadījumā administratīvā procesa dalībnieks īsteno savas procesuālās tiesības ar mērķi risināt jautājumus, kas skar viņa tiesiskās intereses konkrētajā lietā, līdz ar to ir piemērojams nevis Informācijas atklātības likums, bet Administratīvā procesa likuma normas. Ja iestāde liedz procesa dalībniekam iespēju iepazīties ar lietas materiāliem, tas būtiski ierobežo procesa dalībnieka iespēju pilnvērtīgi līdzdarboties lietas risinājuma rašanā. Administratīvajā procesā, kur privātpersona tāpat jau nav līdzvērtīgs pretinieks strīdā ar valsti, šādam ierobežojumam jābūt racionāli pamatotam. Pretējā gadījumā iestādes rīcība var tikt atzīta par procesuālu pārkāpumu, kura ietekme uz administratīvās lietas iznākumu ir rūpīgi izvērtējama (*Senāta 2017.gada 20.janvāra lēmuma lietā Nr.SKA-172/2017 7.punkts*). Citādi ir gadījumā, ja procesa dalībnieks vēlas iegūt informāciju, kas nav iekļauta lietas materiālos, bet ir tās iestādes rīcībā, kura ir ierosinājusi administratīvo procesu. Administratīvā procesa dalībnieka statuss nevar liegt personai tiesības uz informāciju Informācijas atklātības likuma ietvaros. Ja procesa dalībnieks vēlas iegūt papildu ziņas, iespējams, arī jaunus pierādījumus, kas neatrodas jau ierosinātās administratīvās lietas materiālos, bet iestāde liedz tiem pieeju, procesa dalībnieks ir tiesīgs vērsties tiesā ar atsevišķu pieteikumu, aizstāvot Latvijas Republikas Satversmē un Informācijas atklātības likumā paredzētās tiesības uz informāciju (*turpat, 8.punkts*).

Citiem vārdiem, ja personas tiesisko interešu aizsardzībai nepieciešamā informācija atrodas tās administratīvās lietas materiālos, kuras ietvaros persona īsteno attiecīgo interešu aizsardzību, tad iestādes liegums piekļūt šai informācijai ir aplūkojams kā iespējams procesuāls pārkāpums, kurš tiek izvērtēts, izskatot pieteikumu par pašu lietas iznākumu. Savukārt vērsties tiesā ar atsevišķu pieteikumu par pieprasītās informācijas izsniegšanu var gadījumā, ja informācija neatrodas administratīvās lietas materiālos (*Senāta 2019.gada 17.aprīļa lēmuma lietā Nr.SKA-1110/2019 8.punkts*).

[15] Kā redzams no lietas materiāliem, pieteicēja kā pretendents, kurš bija iesniedzis piedāvājumu iepirkumā, un kurš uzskata, ka ir aizskartas tā tiesības vai ir iespējams šo tiesību aizskārums, saņemot iepirkuma lēmumu, 2020.gada 25.martā rakstveidā pieprasīja sniegt tai informāciju par iepirkuma uzvarētāja piedāvājumu ar mērķi, pārliecināties par uzvarētāja piedāvātās cenas atbilstību tehniskajās specifikācijās izvirzītajām prasībām (*lietas 16.lapa*).

Iepirkuma komisija 2020.gada 27.martā atteica pieteicējai izsniegt tās pieprasīto informāciju, norādot, ka SIA "Pakavs" piedāvājumam par konkrēta ražotāja traktoru un tā modeli atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 9.panta trīspadsmitajai daļai un 14.panta otrajai daļai ir konfidenciālas informācijas statuss (*lietas 34.lapa*).

Pieteicējas pārstāvis, pamatojoties uz Informācijas atklātības likuma normām, atkārtoti 2020.gada 3.aprīlī rakstveidā pieprasīja iepirkuma komisijai izsniegt pieteicējai informāciju par iepirkuma uzvarētāja piedāvājumu, norādot mērķi (*lietas 18.-19.lapa*).

Iepirkuma komisija 2020.gada 28.aprīlī atteica pieteicējas pārstāvim izsniegt pieprasīto informāciju, atsaucoties uz Publisko iepirkumu likuma 9.panta trīspadsmitajā daļā un 14.panta otrajā daļā noteikto par konfidenciālas informācijas statusu, attiecinot to uz iepirkuma uzvarētāja tehnisko piedāvājumu (*lietas 39.lapa*). 2020.gada 7.maijā iepirkuma komisija pieteicējas pārstāvim sniedza informāciju, ka SIA "Pakavs", izpildot iepirkuma līgumu, pašvaldībai ir piegādājusi divus jaunus dārza traktorus-zāles pļāvējus CUB CADET XZ5L137 (*lietas 42.lapa*).

[16] Publisko iepirkumu likuma 9.panta trīspadsmitā daļa cita starp noteic, ka lēmumā, ar kuru tiek noteikts uzvarētājs, papildus norāda visus noraidītos pretendentus un to noraidīšanas iemeslus, visu pretendentu piedāvātās līgumcenas un par uzvarētāju noteiktā pretendenta salīdzinošās priekšrocības, ņemot vērā šā likuma 14.panta otrās daļas noteikumus. Šā likuma 14.panta otrā daļa regulē informācijas aizsardzības (konfidencialitātes) nosacījumus, paredzot, ka paziņojot par iepirkuma līguma slēgšanu un informējot pretendentus, pasūtītājs nav tiesīgs atklāt informāciju, kuru tam kā komercnoslēpumu vai konfidenciālu informāciju nodevuši citi pretendenti.

Tātad šajās tiesību normās ir ietverts tiesiskais pamats, kas atļauj pasūtītājam, paziņojot par iepirkuma līguma slēgšanu un informējot par to citus pretendentus, nesniegt tiem tādu informāciju, kuru citi pretendenti pasūtītājam nodevuši (iesnieguši) kā konfidenciālu informāciju vai komercnoslēpumu. No minētā savukārt izriet, ka uz informācijas konfidencialitātes statusu vai komercnoslēpumu pretendentam jānorāda, jau iesniedzot piedāvājumu, bet šādu statusu nevar noteikt informācijai, kas nepieciešama piedāvājumu vērtēšanas procesā, kā arī tad, kad tiek paziņoti iepirkuma rezultāti, vai arī tiek noslēgts iepirkuma līgums. Proti, jāņem vērā, ka šādas informācijas statuss nevar tikt noteikts tādai informācijai, kura atbilstoši Publisko iepirkumu likuma normām ir vispārpieejama informācija, piemēram, protokoliem, kas atspoguļo iepirkuma norisi, un iepirkuma procedūras dokumentiem, izņemot piedāvājumu (*Publisko iepirkumu likuma 40.panta trešā daļa*). Šāda pieeja, pretendentam vai pasūtītājam nosakot konfidenciālas informācijas vai komercnoslēpuma statusu attiecībā uz iepirkuma priekšmetu, bez kura vispār nav iespējams izvērtēt un salīdzināt piedāvājumus, būtu pretrunā Publisko iepirkumu likuma 2.pantā definētajam šā likuma mērķim un vienam no publisko iepirkumu principam – nodrošināt iepirkuma atklātumu.

[17] No lietas materiāliem konstatējams, ka iepirkuma lēmums ir pieņemts atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 9.panta trīspadsmitajā daļā noteiktajam šāda lēmuma saturam, ievērojot šā likuma 14.panta otrās daļas noteikumus. Proti, paziņojot lēmumu, tajā netiek atklāta citu pretendentu informācija, kuru tie iepirkumā iesnieguši kā komercnoslēpumu vai konfidenciālu informāciju. Kā norādīts iepirkuma nolikuma 2.5.punktā pretendentiem nebija iepirkumā jāiesniedz tāda konfidenciāla informācija, kas attiecināma uz pretendenta un piedāvāto traktoru ražotāja vai importētāja noslēgto līgumu.

Vienlaikus no lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicēja, vēloties īstenot savas procesuālās tiesības ar mērķi risināt jautājumu, kas skar tās tiesiskās intereses konkrētajā iepirkumā, lūdza iepirkuma komisijai izsniegt no iepirkuma procedūras (lietas) materiāliem attiecīgo informāciju, ar ko tika pamatots iepirkuma komisijas lēmums. Tātad no iepirkuma komisijas pieņemtā lēmumā šajā lietā secināms, ka informācija par iepirkuma uzvarētāja piedāvājumā piedāvāto traktoru ir attiecīgās administratīvās lietas (iepirkuma procedūras) materiālu daļa. Līdz ar to tiesiskās intereses, ar kuru aizsardzību pieteicēja pamatoja nepieciešamību iegūt attiecīgo informāciju, nav nodalāma no tām interesēm, kuru aizsardzībai pieteicēja vērsās tiesā, pārsūdzot iepirkuma lēmumu.

Tādējādi šīs lietas ietvaros, ja pieteicējai bija pamats uzskatīt, ka iepirkumu komisija nav sniegusi pietiekamu pieeju lietas materiāliem (nav sniegusi informāciju), tas var būt pamats vērtēt šādu rīcību kā iespējamu procesuālu pārkāpumu un vērtēt šādas rīcības ietekmi uz lietas iznākumu administratīvajā procesā – vai tas būtiski ietekmējis lietas iznākumu.

[18] Tiesa atzīst, ka šajā gadījumā pasūtītāja iepirkuma komisija nepamatoti cita pretendenta piedāvājumā ietvertajai informācijai par traktoru piešķīrusi tādu nozīmi, kas tai liegtu izsniegt konfidenciālu vai ierobežotas pieejamības informāciju.

Tas vien, ka informācijai ir ierobežotas pieejamības informācijas statuss, nenozīmē, ka šāda informācija vispār nav izsniedzama. Arī no Informācijas atklātības likuma izriet, ka ierobežotas pieejamības informācija ir izsniedzama, tikai tā jāpieprasa rakstveidā, pieprasītājam jāpamato pieprasījums un jānorāda mērķi, kādiem tā tiks izmantota, un, ja tā tiek izsniegta, tās saņēmējs uzņemas saistības šo informāciju izmantot tikai tiem mērķiem, kuriem tā pieprasīta (*Informācijas atklātības likuma 11.panta ceturtā daļa*).

Turklāt Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 5.punkts tiešā tekstā (sk. iekavās) paredz izņēmumu, ka par ierobežotas pieejamības informāciju nav uzskatāma informācija, kas attiecas uz konkursu, kas saistīti ar iepirkumiem valsts vai pašvaldību vajadzībām vai citādi saistīti ar rīcību ar valsts vai pašvaldību finanšu līdzekļiem un mantu novērtējuma procesu.

Tiesa konstatē, ka gan pieteicējas statuss konkrētajā iepirkumā, gan tās pieprasītā informācija un tās nepieciešamības pamatojums (mērķis) bija pilnībā pietiekams, lai iepirkumu komisijai būtu pamats izsniegt pieprasīto informāciju bez liekas vilcināšanās, negaidot iepirkuma līguma noslēgšanas un tā izpildes brīdi, piešķirot šai informācijai konfidenciālas informācijas statusu.

Pieteicēja norādīja, ka informācijas pieprasījuma mērķis ir pārliecināties par uzvarētāja piedāvātas cenas un piedāvātā traktora atbilstību iepirkuma tehniskajās specifikācijās norādītajam traktora prasībām, proti, pārliecināties par iepirkuma lēmumā ietvertā pamatojuma pietiekamību attiecībā uz uzvarētāja noteikšanu un pieteicējas piedāvājuma noraidīšanu. Tiesa piekrīt, ka šādas informācijas pieprasīšana, it īpaši apstākļos, kad pieteicējai, kas bija iesniegusi piedāvājumu iepirkumā un uzskata, ka ir aizskartas tās tiesības vai ir iespējams šo tiesību aizskārums, rodas šaubas par pieņemtā lēmuma tiesiskumu, ir pietiekoši nozīmīga un bija izsniedzama, ņemot vērā laiku, kāds ir nepieciešams iepirkuma lēmuma pārsūdzēšanai, kas paredzēts Publisko iepirkuma likuma 9.panta 23.daļā.

Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka iepirkuma komisija nepamatoti ir ierobežojusi pieteicējas tiesiskās intereses konkrētajā iepirkumā, savlaicīgi neizsniedzot tai attiecīgo informāciju, un šāda rīcība atzīstama par procesuālu pārkāpumu.

Vienlaikus tiesa konstatē, ka tas, ka pieteicējas rīcībā nebija attiecīgā informācija, tas nav bijis šķērslis pieteicējai īstenot savs procesuālās tiesības, pārsūdzot iepirkuma lēmumu tiesā. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka šāda iepirkuma komisijas rīcība būti būtiski ietekmējusi lietas iznākumu administratīvajā procesā.

[19] Pieteicēja lūdz noteikt nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu un mantisko zaudējumu atlīdzinājumu, kas radušies iepirkuma komisijas prettiesiskā lēmuma rezultātā, ar kuru par uzvarētāju iepirkumā tika atzīts iepirkuma nolikumam neatbilstošs pretendents, bet par tādu bija atzīstama pieteicēja.

Atlīdzinājuma tiesiskais regulējums izriet no Latvijas Republikas Satversmes 92.panta trešā teikuma, kas paredz, ka nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu.

Administratīvā procesa likuma 92.pants noteic, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Zaudējumu atlīdzināšanas likums) 4.pants noteic, ka iestāde zaudējumu var nodarīt ar darbību, izdodot prettiesisku administratīvo aktu vai veicot prettiesisku faktisko rīcību, vai arī ar bezdarbību, ja iestādei bija pienākums rīkoties, bet tā prettiesiski nav rīkojusies. Savukārt 7.pants noteic, kas ir mantiskais zaudējums, – katrs mantiski novērtējams pametums, kas cietušajam radies ar iestādes prettiesiska administratīvā akta vai prettiesiskas faktiskās rīcības dēļ (pirmā daļa). Aprēķinot mantisko zaudējumu, ņem vērā arī neiegūto peļņu, ja cietušais spēj pierādīt, ka notikumu parastās attīstības gaitā peļņa tiktu gūta (otrā daļa).

Atbilstoši Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 6.panta pirmajai daļai tiesības uz atlīdzinājumu rodas, ja starp iestādes prettiesisko rīcību un cietušajam nodarīto zaudējumu pastāv tieša cēloņsakarība – objektīva saikne starp iestādes rīcību un tās radītajām laika ziņā sekojošām zaudējumu nodarošām sekām, proti, minētā rīcība rada un nosaka šo seku iestāšanās reālu iespēju un ir galvenais faktors, kas nenovēršami radījis šīs sekas.

No minētā tiesiskā regulējuma secināms, ka, lai noteiktu pieteicējas tiesības uz atlīdzinājumu par zaudējumiem, ko tai nodarījusi iestāde, ir jākonstatē: 1) iestādes prettiesisks administratīvais akts; 2) faktiskās sekas – cietušā mantas samazinājums vai juridiskās personas citu nemantisko tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizskārums; 3) tieša cēloņsakarība starp iestādes prettiesisko rīcību un zaudējumiem (kaitējumu).

Lietā iepriekš tika atzīts, ka iepirkuma lēmums, ar kuru par uzvarētāju iepirkumā tika atzīts iepirkuma nolikumam neatbilstošs pretendents, ir prettiesisks, kā arī konstatēts iestādes procesuāls pārkāpums.

Tātad lietā konstatējams zaudējumu atlīdzināšanas tiesiskais pamats (priekšnosacījums) – iestādes prettiesisks administratīvais akts.

Turpmāk tiesai jāizvērtē, vai pastāv pārējie zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumi, tas ir, vai nodarīts nemantiskais kaitējums, vai mantiskie zaudējumi pastāv, vai zaudējumu apmērs ir pierādīts un vai zaudējumi ir cēloniskā sakarībā ar iestādes prettiesisko administratīvo aktu.

[20] Pieteicēja prasa atlīdzināt mantiskos zaudējumus 1976,68 *euro* negūtās peļņas apmērā, kas tai būtu radusies konkrētajā iepirkumā, ja notikumu parastās attīstības gaitā peļņa tiktu gūta.

Senāta judikatūrā atzīts, ka atrautās peļņas institūta mērķis ir atlīdzināt cietušajam to, ko viņš noteikti būtu saņēmis, ja prettiesiskā rīcība nebūtu notikusi, jeb novērst tās kaitīgās sekas, ko prettiesiskā rīcība noteikti nodarītu cietušā mantai nākotnē (*Senāta 2009.gada 2.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-94/2009 (A42398605) 12.punkts, 2010.gada 18.maija sprieduma lietā Nr.SKA-122/2010 (A42609607) 13.punkts*).

Zaudējumu atlīdzinājums nevar balstīties uz vispārīgiem pieņēmumiem par iespējamu notikumu attīstības gaitu, ja prettiesiskais lēmums nebūtu pieņemts. Tas nozīmē, ka gan zaudējumu esība, gan cēloņsakarība ir jākonstatē, izvērtējot lietā gūtos pierādījumus, un nav pieļaujams secinājumu par zaudējumu esību un cēloņsakarību izdarīt, balstoties uz pieņēmumiem (*Senāta 2017.gada 20.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-372/2017 (A420300914) 12.punkts*).

Tiesai, izvērtējot prasījumu atlīdzināt neiegūto peļņu, vispirms jānoskaidro, vai pieteicējs iepirkuma procedūras paredzamās norises gaitā būtu ieguvis tiesības slēgt iepirkuma līgumu. Tas noskaidrojams, būtībā veicot hipotētiskā labvēlīgā administratīvā akta izdošanas pamatotības pārbaudi. Attiecībā uz to tiesai ir jāvadās pēc objektīvās izmeklēšanas principa (*Senāta 2014.gada 22.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-807/2014 (A420572412) 12.punkts, 2017.gada 22.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-558/2017 (A420285614) 14.punkts*). Tiesai, izskatot lietu un vērtējot pieteicējas izredzes iepirkumā uzvarēt, jāņem vērā ne tikai pasūtītāja lēmumā norādītie apstākļi, bet arī citi apstākļi, kas šīs izredzes, iespējams, varēja ietekmēt. Secinājumu, ka konkrētā persona noteikti būtu iepirkuma procedūrā uzvarējusi, nevar balstīt vienīgi uz to, ka ir atkritis pasūtītāja lēmumā norādītais šķērslis (tiesai atzīstot šo lēmumu par prettiesisku), ja lietā ir norādes uz vēl citiem apstākļiem, kas, iepirkuma procedūrai noritot tiesiski, liegtu konkrētajai personai uzvarēt (*Senāta 2017.gada 22.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-558/2017 (A420285614) 17.punkts*).

Kā izriet no iepriekš norādītajām atziņām, tad viens no pamatjautājumiem, kas šajā lietā jānoskaidro, vai būtu konstatējama hipotētiska labvēlīga lēmuma pieņemšana, ar kuru pieteicēja iepirkumu procedūras paredzamās norises gaitā būtu ieguvusi tiesības slēgt iepirkuma līgumu.

[21] Tiesa no lietas apstākļiem konstatē, ka atbilstoši iepirkuma nolikuma 5.1.punktam par piedāvājuma izvēles kritēriju tiek noteikts piedāvājums ar zemāko līgumcenu (iepirkuma komisija par uzvarētāju iepirkumā noteikts saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, izmantojot zemāko piedāvāto līgumcenu), ja pretendents atbilst atlases prasībām un piedāvājums nav nepamatoti lēts, un piedāvājums atbilst pasūtītāja finanšu iespējām.

Tā kā iepirkuma lēmums, ar kuru par iepirkuma uzvarētāju tika atzīta SIA "Pakavs", atzīts par prettiesisku un atbilstoši iepirkuma komisijas 2020.gada 25.marta sēdē veiktajai pārējo pretendentu – SIA "Sedumi" un pieteicējas piedāvājumu izvērtējumam, tad, tikai ņemot vērā piedāvājuma izvēles kritēriju – piedāvājums ar zemāko līgumcenu, līguma slēgšanas tiesības būtu piešķiramas SIA "Sedumi", kuras norādītā līgumcena 12 000 *euro* ir zemāka par pieteicējas piedāvāto līgumcenu 13 717,34 *euro*.

Līdz ar to nav pamats secināt, ka pieteicējas iespējas uzvarēt konkrētajā iepirkumā būtu ietekmējis iepirkuma komisijas prettiesiskais lēmums. Ja iepirkuma procedūra noritētu tiesiski, pieteicējas piedāvājums netiku atzīts kā nākamais ar zemāko līgumcenu pēc prettiesiski noteiktā uzvarētāja piedāvātās līgumcenas.

Turklāt paziņojumā par līgumu, kas publicēts Elektronisko iepirkumu sistēmā 2020.gada 4.martā, paredzamā līgumcena bez PVN konkrētajā iepirkumā bija noteikta 13 500 *euro*, līdz ar to SIA "Sedumi" piedāvātā līgumcena atbilst pasūtītāja finanšu iespējām.

Ievērojot konstatēto, ka pieteicēja iepirkuma procedūras vispārīgi paredzamās attīstības gaitā nebūtu varējusi iepirkumā uzvarēt, ja nebūtu pieļautā pārkāpuma, tas ir, nepastāv hipotētiskā labvēlīgā administratīva akta izdošanas priekšnosacījumi, tiesai nav pamats pievērsties jautājumam, vai un kādā apmērā pieteicēja iepirkuma līguma noslēgšanas rezultātā būtu guvusi peļņu. Līdz ar to prasījums daļā par zaudējuma neiegūtās peļņas veidā atlīdzinājuma noteikšanu ir noraidāms.

[22] Tiesa jau konstatēja, ka lietā pastāv Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 4.panta pirmajā daļā paredzētais tiesiskais pamats – iestādes prettiesisks administratīvais akts – pieteicējai prasīt zaudējumu (kaitējuma) atlīdzinājumu šā likuma izpratnē.

Viens no mantiskā zaudējuma veidiem, kas atlīdzināms Zaudējuma atlīdzināšanas likuma kārtībā, ir zaudējumi, kas aptver izmaksas, kas saistītas ar juridisko palīdzību (Zaudējuma atlīdzināšanas likuma 7.panta trešā daļa). Vienlaikus šo izmaksu maksimālo apmēru nosaka Ministru kabinets.

Pieteicēja norāda, ka tai iestādes prettiesiska administratīvā akta dēļ radās izmaksas, kas saistītas ar juridisko palīdzību – zvērināta advokāta sniegtajiem pakalpojumiem kopā 226 *euro* apmērā, ko apliecina zvērināta advokāta Uģa Lapiņa izrakstītie rēķini (*lietas 20. un 151.lapa*).

[23] Saskaņā ar Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 7.panta trešajā daļā ietverto deleģējumu ir izdoti Ministru kabineta 2011.gada 8.novembra noteikumi Nr.859 "Noteikumi par privātpersonai atlīdzināmo juridiskās palīdzības izmaksu maksimālo apmēru" (turpmāk – noteikumi Nr.859), kuros ir ietvertas tiesību normas, kas noteic ar juridisko palīdzību saistīto izmaksu maksimālo apmēru, ko atlīdzina privātpersonai.

Tātad likumdevējs ir noteicis atlīdzināmo izdevumu robežu zaudējumiem, kas radušies, izmantojot juridisko palīdzību, ko sniedzis arī zvērināts advokāts.

No lietas materiāliem un zvērināta advokāta iesniegtajiem rēķiniem konstatējams, ka zvērināts advokāts sniedzis pieteicējai juridisku konsultāciju 5 stundu apmērā, sagatavojis un iesniedzis tiesā pieteikumu un pieteikuma papildinājumu.

Izvērtējot pēc būtības dokumentus par pieteicējai atlīdzināmajiem zaudējumiem par zvērināta advokāta pakalpojumiem, tiesa atzīst, ka atbilstoši noteikumos Nr.859 noteiktajam juridiskās palīdzības apjomam, samaksas apmēram un atlīdzināmajiem izdevumiem pieteicējai atlīdzināmi zaudējumi, kas ietver samaksu (izdevumus) par sniegtu juridisko konsultāciju – 30 *euro* stundā (3.1.apakšpunkts). Kopsakarā ar noteikumu Nr.859 2. un 4.punktu (samaksu par juridisko palīdzību aprēķina par pilnām stundām; valsts sedz izdevumus par sniegtu juridisko konsultāciju šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētajā apmērā ne vairāk kā par piecām stundām vienas lietas ietvaros) samaksa par juridisko konsultāciju aprēķināma par piecām stundām – 150 *euro* apmērā; par pieteikuma sastādīšanu – 50 *euro* (3.2.apakšpunkts) un par pieteikuma papildinājumu sastādīšanu – 26 *euro* (3.6.apakšpunkts).

Tādējādi pieteicējai, pamatojoties uz zvērināta advokāta izrakstītajiem rēķiniem, par sniegto juridisko palīdzību, ir radušies atlīdzināmie zaudējumi kopā 226 *euro* (bez PVN).

Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasījums daļā par mantiskajiem zaudējumiem, kas aptver izmaksas par juridisko palīdzību konkrētajā lietā, ir apmierināms.

[24] Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 8.panta 2.punkts paredz, ka ar iestādes prettiesisku administratīvo aktu juridiskai personai var tikt nodarīts nemantiskais kaitējums, kas izpaužas juridiskās personas ar likumu aizsargāto interešu aizskāruma veidā, kā rezultātā radušās nelabvēlīgas nemantiskās sekas.

Nemantiskā kaitējuma rašanos pieteicēja saista ar tās ar likumu aizsargāto interešu (tiesību) aizskārumu – ar prettiesisko iepirkuma lēmumu un atteikumu sniegt informāciju, ko pieteicēja novērtē kā smagu, lai atlīdzinājumu noteiktu naudā.

Senāts un Satversmes tiesa ir norādījusi, ka atbilstīgam atlīdzinājumam ir vairākas funkcijas – visupirms jau kompensācijas, samierināšanas, kā arī vispārējās un speciālās prevencijas funkcija. Minēto funkciju mērķis ir panākt efektīvu taisnīguma atjaunošanu un pamattiesību aizsardzību, jo Satversmes 92. panta trešajam teikumam atbilstošs ir tikai tāds atlīdzinājums, kas vienlaikus ir arī efektīvs tiesiskās aizsardzības līdzeklis (*Senāta 2007.gada 1.marta sprieduma lietā Nr.SKA-54/2007 8.punkts un 2011.gada 5.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-25/2011 11.punkts; Satversmes tiesas 2012.gada 6.jūnija sprieduma lietā Nr.2011-21-01 11.1.punkts*). Satversmes 92.panta trešajā teikumā ietvertais termins "atbilstīgs atlīdzinājums" nav interpretējams tādējādi, ka ar to būtu saprotams tikai naudas maksājums. Minētais termins ietver jebkuru taisnīgu gandarījumu, kas konkrētajā tiesiskajā situācijā ir samērojams ar personas tiesību aizskārumu. Tādējādi, ņemot vērā, piemēram, tiesību pārkāpuma veidu vai raksturu, apdraudēto tiesisko interesi, aizskarto tiesisko subjektu vai nodarītā kaitējuma smagumu, "atbilstīgs atlīdzinājums" var izpausties arī nemantiskā veidā. Atbilstīga atlīdzinājuma piešķiršana būtībā aptver visas minētās funkcijas. Kuru no tām konkrētajā gadījumā nepieciešams īstenot visvairāk vai kurai būtu piešķirama lielāka nozīme, izlemj tiesa nolūkā pēc iespējas efektīvāk aizstāvēt aizskartās personas pamattiesības. Nosakot atlīdzinājumu, tieši tiesa pauž valsts nostāju jautājumā par aizskarto tiesību un paša tiesību aizskāruma nozīmīgumu (*Senāta 2010.gada 16.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-104/2010 18.punkts; turpat Satversmes tiesas spriedumā*).

Zaudējumu atlīdzināšanas likuma 14.panta pirmā daļa paredz, ka nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu nosaka atbilstoši aizskarto tiesību un ar likumu aizsargāto interešu nozīmīgumam un konkrētā aizskāruma smagumam, ņemot vērā iestādes rīcības tiesisko un faktisko pamatojumu un motīvus, cietušā rīcību un līdzatbildību, kā arī citus konkrētajā gadījumā būtiskus apstākļus. Šā panta otrā daļa noteic, ka nemantisko kaitējumu atlīdzina, atjaunojot stāvokli, kāds pastāvēja pirms kaitējuma nodarīšanas, vai, ja tas nav vai nav pilnībā iespējams, vai nav adekvāti, — atvainojoties vai samaksājot atbilstīgu atlīdzību.

No minētā izriet likumdevēja noteiktās prioritātes atlīdzinājuma veidu izvēlē, tas ir, pirmkārt, tiek atjaunots stāvoklis, kāds bija pirms kaitējuma nodarīšanas, un tikai tad, ja tas nav iespējams vai nav adekvāti, atlīdzinājums var būt arī iestādes rakstveida vai publiska atvainošanās, vai atlīdzinājums naudā.

[25] Konkrētajā lietā tiesa uzskata, ka iepirkuma lēmuma prettiesiskuma konstatēšana kopsakarā ar procesuālā pārkāpuma konstatēšanu pati par sevi var būt atbilstīgs atlīdzinājums, kas pilda kompensācijas un samierināšanas funkciju, taisnīguma atjaunošanu. Proti, konkrētajā tiesiskajā situācijā šāds atlīdzinājuma veids ir samērojams ar pieteicējas tiesību aizskārumu, jo iepirkuma lēmuma prettiesiskuma rezultātā pieteicējai nav radušās būtiskas nelabvēlīgas nemantiskās sekas. Attiecīgi tiesa jau konstatēja, ka iepirkuma procesa rezultātā pieteicējai nebūtu iespēja īstenot iepirkuma līguma slēgšanas tiesības, arī tad, ja netaisnīgums tiktu novērsts, kā arī procesuālais pārkāpums neradīja būtisku pieteicējas tiesību ierobežojumu savu procesuālo tiesību īstenošanā.

Arī tiesu praksē atzīts, ka par nozīmīgu tiesību aizskārumu tiek uzskatītas Satversmē un starptautiskajos tiesību avotos ietverto tiesību aizskārums,

kad atlīdzinājumu nosaka naudā. Savukārt procesuālie pārkāpumi nav tik būtiski, lai par to pieteicējam pienāktos kaitējuma atlīdzinājums (*Latvijas Republikas Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojums "Morālā kaitējuma atlīdzināšana administratīvajās lietās"; apkopojums pieejams http://www.at.gov.lv/files/uploads/files/6_Judikatura/Tiesu_prakses_apkopojumi/2016/6-morala_kaitejuma_atlidzinasana-2011.doc*).

Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasījums daļā par nemantiskā kaitējuma atlīdzinājuma noteikšanu 1000 *euro* apmērā ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma 9.panta divdesmit trešo daļu, Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246.-251.pantu, 253.panta ceturto un piekto daļu, 329.panta pirmo daļu un 331.panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt daļā SIA "MANTA" pieteikumu.

Atzīt par prettiesisku Jēkabpils novada domes Iepirkuma komisijas 2020.gada 25.marta lēmumu (sēdes protokols Nr.2020/7/3 1.§).

Uzdot Jēkabpils novada pašvaldībai divu mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izmaksāt SIA "MANTA" mantiskā zaudējumu atlīdzinājumu par juridiskās palīdzības izmaksām kopā 226 *euro* (divi simti divdesmit seši *euro*) apmērā.

Noraidīt pieteikumu pārējā daļā.

Piespriest no Jēkabpils novada pašvaldības par labu SIA "MANTA", reģistrācijas Nr.45403002517, tās samaksāto valsts nodevu 30 *euro*.

Spriedumu viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Senāta Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese S. Ozola